

PÉCSI FIGYELŐ.

Előfizetési díj:

Postán vagy Pécsen házhoz küldve: egy évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr. egyed. évre 1 frt 25 kr. Egyes szám 10 kr. Megjelenik minden szombaton. Egyes számban kaphatók Weidinger N. könyvek. (Hirdetési díj.)

Hirdetések ára:

Egy öt hasábon pelit sor egyezri megjelenéséért 6 kr., 3-szor 5 kr., 10-szerért 4 kr. Hirdetési díj. Minden hirdetés után 30 kr. bányadíj fizetendő. A nyitási díj pelit sora 10 kr. A hirdetési díj előre fizetendő.

SZERKESZTŐI IRODA:

Ó-pósta-utca 16-ik szám. Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városház épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden postahivatalnál.

KIADÓ HIVATAL:

János-utca 8-ik szám.

Előfizetési felhívás

„Pécsi Figyelő“

folyó évi második évfolyamára. Itt az új évfolyam. Bizalommal kérjük tehát a tisztelt közönséget, hogy lapunkat továbbra is támogassa s terjessze. Lapunk multja azt hisszük elég biztosíték a jövőre nézve.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 25 kr.
Együttal felszólítjuk azon t. lapjára-tóinkat, a kik még hátralékban vannak, szíveskedjenek hátralékaikat mihamarabb beklüdeni s az előfizetést megújítani.

A „Pécsi Figyelő“ kiadóhivatala.

A gazda reménye.

Végre tehát beköszöntött az óhajtvá várt kikelet. A levegő megenyhült, a nap barátságosan süt, a virágok kezdik kidugni kis fejüket a zöldelő réten. Az ugaron megzendül a pacsirta édes dala, hirdetőn a tavasz megjöttét.

A gazda hozzálát a verejtékes munkához. Szánt, vet, boronál: előkészíti a földet a termésre. Ujult reményével fogja kezébe az eke szarvát, kettőzött szorgalommal néz a dolog után. Hátha szerencsésebb lesz a mostani esztendő a tavalyinál, — hátha a jó Isten végre rátekint hű magyar népére és a bőség szaruját önti ki mezőinkre?

Bizony reánk férne már csakugyan egy kis áldás. Jobb termés, magasabb ár. Hiszen évek hosszu sora óta majdnem hiába küzdünk. Epen, hogy tengődünk nap nap után.

De még azon a kevésen, a mit megterem a föld, sem vagyunk képesek illő áron túladni.

A gabna-árak rohamosan sülyednek.

A gabnaneműek ára 1880-tól kezdve majdnem egy harmadával csökkent. A mi azt jelenti, hogy rövid öt esztendő alatt a magyar gazda jövedelme szintén ugyanennyivel lett kevesebb. Más szóval, a kinek 1880-ban mondjuk 900 frt volt az évi bevétele, tavaly már alig látta meg a 600 forintot.

Az adóterhek természetesen nemcsak hogy megmaradtak, hanem még szaporodtak is. A kincstár nem szokott várni, a hitelező hasonlóképp türelmetlen; enni is csak kell, paradicsomi mezben sem járhatunk többé. Mitévő legyen tehát a gazda ilyen lesújtó viszonyok között. Ujabb meg újabb adósságokat kénytelen csinálni. Ennek tulajdonítható aztán, hogy míg hazánkban a jelzálog teher 1880-ban 142 millió forintot tett ki, ez idén bizonyára túl fogja haladni a 200 milliót.

És a legszomorubb a dologban az, hogy nincs semmi kilátás egy jobb jövőre. Az adóteher súlyos keresztje továbbra is ott marad a gazda roskadozó vállán, — a gabna-árak minden valószínűség szerint nem fognak többé emelkedni.

Lehet-e aztán csodálkozni rajta, hogy a nép vándorbotot ragd kezébe és itt hagyja apáinak vérrel-ázott földjét?

Mintha bizony olyan sok volna a magyar, hogy el sem fér már a négy folyó mesgyéin.

Ilyen kilátások között nyílt meg a tavasz.

Fakad a rügy, de nem tudunk örülni neki; kistűtött a nap, de melegítő fénye nem képes komorságunkból felvidítani.

Bár adná a magyarok Istene, hogy a gazda legalább ez idén ne vetett légyen hiába.

Tanügy.

Baranyamegye népoktatásügyének állása a mult évben.

(Folytatás.)

IV. A községek iskolai viszonyáról. Saját helyi előjáróval bíró község volt a tankerületben 358. Ezek száma az előző évhez képest nem változott. Az önálló polgári községek közül 319-ben volt helyben egy vagy több népiskola, 38 község becsatlakozva valamely más községgel iskolázott, 1-ben, Szt. Kúton, se iskola se iskolázás nem volt, volt ezen kívül még 12 pusztán vagy telepen is iskola. — Az eddigi csatlakozva iskolázott községek közül Megyef a lett önálló helyi iskolatartóvá, melyben ez év folytán egy rom kath. felekezeti iskola jött létre bold. Jeszenszky Zoltán szives közreműködésével. E tekintetben az ered-

mény az előző évvel egyenlő, a mennyiben tavaly is csak egy iskola létesült H.-Márokon.

V. Az iskolákról. Ezen év zártával az iskolák összes száma 418. A tanteremek száma pedig 540 volt. E tanteremek közül 252 volt, mely 3-5 méter belső magasságnál kőből, 138, mely kevesebbél és 150, mely épen megfelelő magassággal birt; továbbá 194 tanteremben 1 méter térfogatnál több, 227-ben kevesebb jutott egy tanulóra, 69-ben a térfogat épen megfelelő volt; 405 birt helyes padokkal és iskolai butorzattal, 119 kevésbé czél szerű pad és butorzattal, 16-ban másnemű butorok helyettesítették a padokat. Az iskolák jelleg és fokozat szerint a következőképp oszlanak meg. A) Állami O. B) Községi 44. 1) elemi 42, 2) polgári 2, a) vegyes 33, b) fiu isk. 6, c) leányisk. 5. C) Róm. kath. felekezeti 229. 1) elemi 229, a) vegyes 226, b) fiu 1, c) leány 2, D) Gör. kath. és unitárius felekezeti iskolák nem volt. E) Gör. keleti felekezeti volt 30; elemi mind a 30 és mind vegyes iskola. F) Evang. ref. felekezeti volt 82, mind elemi és vegyes. G) Agost. v. fel. keleti volt 21, szintén mind elemi vegyes. H) Mózes hitű volt 5 elemi, vegyes. I) Magán engedélyezett volt 6 elemi, 3 vegyes és 3 leány. J) Egyesületi volt 1 elemi leányiskola. Az iskolákkal kapcsolatos a rom kópási ref., a keszkendi r. k., a monostori r. k., a szabolcs-bányatelepi közs. iskolákban volt iskolai takarékpénztár is. A tanítók vezetése alatt 207 betevővel 327 frt 18 krnyi betéttel. E szerint az iskolai takarékpénztárak száma is szaporodott 2-vel. Ez azonban még nem áll arányban népünk takarékosra szoktatása igényeivel. Ezen adatokat összehasonlítva az előző év hason adataival, úgy találjuk, hogy az iskolák száma szaporodott 3-mal és pedig a megyefi rom. kath., továbbá a pogányjás marázai ág. hit. felekezeti iskolákkal. Felemlítésre méltónak tartom még itt, hogy egy tanítóval bíró népiskolának volt 362, két tanítóval 32, három tanítóval 4, négy tanítóval 6, öt tanítóval 5, hat tanítóval 3, hét tanítóval 1, nyolcz tanítóval 2, kilencz tanítóval 3, melyből nyilván val, hogy legtöbb helyen egy tanító s egy tanteremben hat osztályt kénytelen maga tanítani.

VI. Az iskolák tanítási nyelvéről. A 44 községi iskola közül csak 24-ben volt a tanítási nyelv tisztán magyar, 2-ben német; 1-ben horvát, 14-ben német-magyar, 2-ben magyar nélkül más két tannyelv, 1-ben magyarral 3 tannyelv. — Ezen 20 nem magyar nyelvű iskolák közül azonban a magyar nyelv 19-ben tanítottott jó eredménnyel. Tehát a magyar nyelv tannyelvül csak 5 iskolában nem használtott. A 229 rom. kath. felekezeti iskola közül a tannyelv tisztán magyar volt 79-ben, német-magyar 89-ben, horvát-magyar 11-ben, német volt 30-ban, horvát 4-ben, magyarral 3 tannyelv 15-ben,

tehát a magyar mint tannyelv csak 35-ben nem használtott. A 150 nem magyar tannyelvű iskola közül a magyar nyelv eredményel tanítottott 139-ben, 11-ben gyengébb eredménnyel. A 30 gör. keleti felekezeti iskola közül egy sincs magyar tannyelvű, ellenben van 7 magyar szeb tannyelvű és 27 tisztán szeb tannyelvű. A 30 iskola közül a magyar nyelv 17-ben tanítottott jó eredménnyel és 13-ban gyengén vagy sehogya. A 21 ágostai felekezeti iskola közül a tanítási nyelv 1-ben tisztán magyar, 15-ben német-magyar, 5-ben tisztán német. A magyar nyelv mind a 20-ban kivánt eredménnyel tanítottott. A 82 ev. ref. felekezeti iskola közül 81 volt tisztán magyar tannyelvű, 1 német-magyar, a melyben azonban a magyarnyelv dicseretes eredménnyel tanítottott. Az 5 mózes hitű és 7 magániskolának tanítási nyelve mindenütt a magyar volt. Tanítási nyelv szerint tehát az iskolák a következőképp oszlanak meg: tisztán magyar 197, tisztán német 37, tisztán szeb 23, tisztán horvát 5, német-magyar 119, szeb-magyar 7, horvát-magyar 11, magyar nélkül 2 tannyelv 3, magyarral 3 tannyelv 16. Oly iskola tehát, melyben a magyar tannyelvül nem használtatik, vagyis a hol legalább egy tantárgy magyarul ne tanították, van 68. Nagyon eld, hogy a tanítók és hatóságok figyelmét és erélyét még hosszabb időre igénybe vegye. Ha ez adatokat az előző év adataival összehasonlítjuk, azt tapasztaljuk, hogy a tisztán magyar tannyelvű iskolák száma nem változott. Ellenben hullámzás mutatkozik a többinél, ugyanis a tisztán német tannyelvű száma fogyott 10-zel, a horvát 3-mal s így tovább, természetesen a magyarral vegyesek javára, mely körülmény a magyarosodás fokozatos haladását jelzi.

VII. A tanítókról. Az összes népoktatási tanítézetekben 549 tanító működött. Ezek közül 494 képesített, 55 nem képesített; 470 rendes, 79 segéd minőségben; nem szerint volt 494 férfi és 55 nő, ezen kívül 8 lelkes is végzett tanítói teendőt. A tanítók szolgálati évét tekintve 0—5 évig szolgált 94, 5—10-ig 92, 10—15-ig 77, 15—20-ig 61, 20—25-ig 65, 25—30-ig 52, 30—35-ig 41, 35—40-ig 29, 40 éven felül 38 tanító; az adatok eléggé bizonyítják, hogy körülbelül közel 80 tanítót kellene előrehaladott kor miatti törődöttség folytán mint munkaképtelent nyugdíjazni; de hogyan és ki viselje a nyugdíjazás terheit, mikor a szegény lakosság egyéb adózását is alig bírja? Az 1879. évi XVIII. t. cz. szempontjából a magyar nyelvet szó és írásban teljesen bírta 530, csak szóban, de teljesen 8, szóban keveset 11 tanító. Megjegyzem itt, hogy nem képesített tanító legtöbb van a rom. kath. felekezeti iskolákban szám szerint 29, azután a gör. keleti felekezetekben, nevezetesen 10, ezekben aránylag a legtöbb, a mennyiben a tanítók egyharmada

képesítetlen. Ugyanez áll a magyar nyelvi képességre is, ugyanis 11 gör. keleti felekezeti tanító van, tehát több egy harmadánál, ki a magyar nyelvet szóban is csak keveset bírja, van 8 rom. kath., kik azonban szóban legalább bírják. Ezen adatokból egyáltalán kitűnik azie, hogy a tanítók száma ez év folytán szaporodott 8-czal. Elköltözés, halálozás, stb. folytán tanítóválasztás volt 60.

VIII. A tanhelyiségek és azok felszerelése. A tanteremek száma tett összesen 540-et. A 418 iskola közül 410 volt saját házában, 8 pedig bérházban elhelyezve. Az iskolafertőtök 460 tanító részére adtak természetben lakást, 66 pedig lakbért nyert, 23 óradó nem részesült se lakás, se lakbérben. Faiskola volt 343, iskolakerék 314, tornater 130. Az összes népiskolákban a következők taneszközök találtak: u. m. iskolai író tábla 649, szemleletti kép 153 példányban, fali olvasó tábla 485 példányban, számológép 394 db., térképek közül: Magyarország 408 db., Osztrák-Magyar monarchia 185 db., Europa 344 db., a föld öt része 165 db.; ezeken kívül földgömb 350 példányban. Egyéb taneszközök, mint természetrajzi 279, természettani 124, szépirás és rajzi falitáblák gyűjteménye 51 példányban. A könyvtárakban 2157 magyar és 3089 nem magyar nyelven, összesen tehát 5246 kötetnyi munkával. Tanítói és iskolai könyvtár gyűjtemény volt 93, népkönyvtár 184, testgyakorló eszközök 142 iskolánál. Ezekben kívül 28 iskola rendelkezik a község és megye térképével, 9 iskolában volt természettani taneszköz gyűjtemény, egyes helyeken tellurium és planetarium is. Ezen adatokat összehasonlítva az előző év hason adataival, a felszerelés tekintetében lényeges haladás éretett el, és pedig szemleletti kép gyűjtemény szaporodott 17-tel, fali olvasótáblák 28-czal, számológép 19-czel, Magyarorszag 24-gyel, Osztr. Magyar monarchia 7-tel, Europa 24-gyel, a föld öt része 5-tel, földgömb 5-tel, a természetrajz és falitáblák 7-tel, természettaniak 4-gyel.

IX. Az iskolák fenntartásáról. A Bevételek. Az iskolák jövedelmét képezte a) készpénzben 14777 frt. b) termény, szolgálmány, lakás stb. pénzértékben 16332 frt. Összesen 311109 frt. Ezen jövedelem származott: 1) A 981744 frt becserétkéti ingatlanok átlagos jövedelme után 70008 frt. 2) A 161832 frt törke kamattjévedelméből 9512 frt. 3) Tandíjból 53625 frt. 4) Állami segély készpénzben 100 frt, tanszerkeben 235 frt. 5) Községi segélyekből 95685 frt. 6) Egyházi segélyekből 73150 frt. 7) Egyéb vegyes forrásokból 8794 frt. Kített mindent összevéve pénz és pénzértékben 311109 frtot. X. B) Kiadás. Rendes tanítói fizetések 227352 frt. Segédtanítói 24535 frt. Fűtés, tisztogatás stb. 16096 frt. Taneszközökre 4453 frt. Szegény tanulóknak segélyezésére 1526 frt. Vászárás, építkezés, költésítésére 7050 frt. Vegyes kiadás 30097 frt. A kiadás kített

TÁRZA.

Késő estig . . .

Késő estig nyitva van az ablakom; Sőhajtásom hozzád repül angyalom; Eigondolom, ha most nálád lehetnék, Sz-p ajkadra ezer csókot lehelnék.

Holdvilágos, síri csendes éjszakán Elmoplyogok ablakodhoz kis babám. Kezveresen gyujtok rá egy nótára. Meleg könnyű perog le az oreczára.

Bucsu l-től.

Nehéz szível mondom bucsút Istennője a szépségnek, Legragyogóbb legünnöklőbb Csillaga a sötét éjnek.

Könyes szemmel gondolok rád, Rád, kit oly forró szerettem, Kivel annyi szép délutánt Vig kedélytel átcsövegtem.

Kéz a kézben, ajk az ajkon, Ah mily gyorsan mult az idő, — Meghült a vér, üres a szív, Ami elmúlt, vissza nem jő.

Engem ide, téged oda Vetett a vad sors szeszélye, Kettőnk közül vaj ki tudja, Mikor lesz a czél elérve?

A te czéled dúságsága, Fényes hintó, nagy palota; Az enyém csak megéltetés És egy szerény, kicsiny szoba.

Nem, ez is sok! . . . Félre ünéz! Csak azt adják meg az egék, Hogy én n-kezd továbbra is Lánézra fűzött rabod legyek!

Potemkin tréfája.

(Elbeszélés.)

— Fordította: Nédler Lajos. —

II.

Volhymniának egy kis falujában, a mely az országot mellett fekszik nem messze Zsitomirtól, bizonyos Schilkin Lukács nevű kalmár lakott, a ki daczára, hogy már körülbelül 70 éves volt, még mindig izmos és erős volt s e mellett nyíltszívű és bátor; fejét hófehér fűrtök boríták, szép, fehér szakállá pedig egészen térdéig ért.

Ez volt azon agastyán, kinek ritka szépségű hosszu fehér szakállá Potemkin herczegnek figyelmét is magára vonta, midőn a hatalmas úr ezen vidéket beutazta. Az öreg Lukács nős ember volt; tiszteltre méltó neje azonban — a ki szintén oly idős volt mint ő — most halálos beteg volt s kimúlását minden perczen várták. Ő egy szerény, fából készült vískóban lakott. Kereskedett: lennel, komlóval, sáfránnal, mustármaggal s más természetnyekkel, a melyeket a földmivelőkől megvette s csekély haszonnal nagyobb, városi kereskedőknek ismét eladogatott; másrészt pedig apró házi szükségletekkel látta el a földmivelőket. Ezáltal áttengődte hosszu életét, persze a nélkül, hogy magának — öreg napjaira — legesekélyebb vagyton, is szerzett volna, mint a hogy azt más környékbeli kevésbé lelkiismeretes kereskedők tették. Az agg házassoknak egy férjezett leányuk volt, a ki azonban már évekkal ez-

előtt meghalt. Két unokájuk pedig fegyverre kényszerítettett. Schilkin nem is tudta, hogy vajjon élnek-e még, vagy nem? Tán elveszett már mind a kettő a véres török-háboruban? . . .

Márczius hó egyik reggelén, midőn a tél már enyhülöben vala, egy kozák-csapat lovogott be a faluba, a mely esemény a lakosság között nagy zavart okozott; mert a katonaság jövelele mindig bajt jelentett.

A tiszt, aki a csapatot vezette, a vendéglőbe szállt s a falu biráját magához hivatá, a ki egész testében remegve hallgatta a parancsokat.

— Lakik-e falutokban egy öreg ember, a kinek térdig erő férő szakállá van? kérdé nyersen a bírótól a katonatiszt.

— Igen! — felelé reszketve a bíró, — ez az öreg Schilkin Lukács.

A tiszt ezután 16 legényével az öreg ember lakásához vezettetett magát. Az öreg Lukács a halállal tusakodó neje ágánál ült, a szokatlan zajra azonban mégis kiment a pitvarba. A tiszt megpillantván az öregot, hozzája lépett s kinyilvánítá neki, hogy parancsa van, mely szerint őt elfogassa és Pétervárra vigye. Az öreg Lukács azonban — miután a tiszt az elfogatás okát megmondani nem tudta — egészen nyugodtan kijelenté, hogy tévedésnek kell lennie; ő ugyan nem állhat ellen az erőszaknak, de nejt halálos óraján semmi esetre sem fogja ellagyni. Mire ismét a házba ment. A tiszt azonban — miután a bíróval Zsitomirra kocsit rendelttetett — négy emberével követte az öregot a házba, míg a többiek az udvarban őrt állottak. A szobában egy alacsony ágyon talála a haldoklót, a kinek horgéese betölté az egész szobát.

Egy öreg szolgált volt még jelen és

egy pópá, a ki az utolsó szentséget adta fel a haldoklóknak.

Az öreg Lukács egy kis Zsamolyon ült az ágy mellett s forró könyök hullottak végig sápadt arczán. A körülbelül halál szétválasztandija most e két öregot, a kik oly számos éveik éltek együtt megelégedetten és boldogul! Óh halál, halál!

Ekkor léptek be a katonák.

— Miért zavarjátok e hajlék békeségét? — mondá a lelkes komolyan. — Az Isten szelleme vagyon ezen szobában s a büntelen lelket hívja magához!

— Meghalt már az aszony? kérdi a tiszt halikán a lelkesztől.

— Még nem; most tusakodik a halállal; — feleli az.

— A tiszt s emberei csendesen a sarokba húzódtak, s az utóbbiak keresztet vetve magukra, várták azt, a minek be kell következnie.

Tíz hosszu percz mulott el így; a horgés mindig gyengébb és gyengébb lett, míg végre teljes csend lett a szobában.

— Istenem! — dadogá sirva az öreg szolgált — meghalt a mi jó anyóknánk!

— A jámbor lélek bevezette földi pályáját! — mondá a lelkes kezeivel keresztet csinálva a halott felett. — Az egék hatalmas Ura magához vette; dicséretessék az ő neve!

Az öreg Lukács fájdalmas sóhajással ráhajolt a halottra s lecsukta gyengédien szemjait.

A tiszt e közben a pópával beszélt halikán, s megmondá neki az okot, hogy miért jöttek a faluba.

Azután pedig az öreg Lukácshoz fordult:

— Most pedig öregem, adja magát át a sorsnak! Engemet követnie kell!

— Hát ön megmarad szándékán? — kérdé komolyan az öreg. — Jól van! De három napi halasztást kérek, hogy nőmet eltemessem!

— Az a lelkes úrnak lesz a gondja! Én magának több időt nem engedhetek.

— Lukács, bízd magadat a jó Istenre, — tanácsolá a lelkes. Te derék és jámbor férfi vagy, a ki semmi rosszat sem tettél. Te minden félelem és borzadás nélkül elmehetsz a földi hatalmasok haragja elé, a kik téged üldöznek. Szenvedésidben majd megsegít az Isten s ártatlanságodat napfényre fogja majd hozni.

Lukács ezen bátorító szavakra alázatosan meghajlítá magát s a katonáknak átadta magát, mintán a másvilágra költözött nejének hideg homlokára még egy csókot lehelt.

A kozákok ezután az öregot közbe vették s a házból kivezették. Kétnp pedig már készen állott a kocsi, melyet a bíró oda rendelt.

Ez alatt a ház elé gyílt a falunak apraja és nagyja; a férfiak szitkokat morogtak s zsebeikben fenyegőtöleg összeszorították ökleiket, az aszonyok és gyermekek pedig zokogtak és sirtak. Mint a futó tűz terjedt el ugyanis a hír, hogy a derék öreg Lukácsot elfogták s Pétervárra, a börtönbe hurcolták.

A katonák az öregot a kocsiába emelték, a mely a lovaktól körülveve azután Zsitomir felé robogott el.

(Folytatás következik.)

összesen 311109 forint. Ezen adatok az előző évszázad mintegy 3000 forint apadási mutatnak s ez onnét ered, mert a múlt évben Pécssett nagyobb mértékben építkezések lévén, ez a kiadás erősen emelt. Egyebekben a számadatok azt bizonyítják, hogy egy iskola évi költsége átlag 744 forintba került, mert egészben 418 iskolánk volt egy-egy tanító átlagot fizetése beleértve a lakást is 483 forint telt, a segédtanítókat pedig 310 forint egy arányú a segédtanítók jobban vannak díjazva, mint a rendesek. Végül, minthogy az állami egyenes adó az 1884. évben 1748718 forint 39 kr. telt, az iskolákra fordított kiadások az állami egyenes adóknak 17-79°/₁₀₀-át teszik.

(Folyt. követe.)

A pécsi keresk. és iparkamara f. évi március 19-iki közléseiből.

A közlés üdvöndös tudomásul vette azon elnökségi jelentést, mely szerint a pécsi városi közkórház gőzkonyháját és gőzmosóját Haberényi Pál pécsi gépgyáros s kamarai beltag rendezte be és pedig oly módon, hogy a munka a hazai iparunk valóban diszere válik, továbbá, hogy Reich J. pécsi cipész saját tulajdonú esztergályozó gépekkel berendezendő kaptafagyarat szándékozik Pécssett felállítani. — Háromfajta üzemanyagot közöseknek vásári helypénztárfiátjait pótlás végett a községhöz visszafelküldendő véleményezi a közlés. E tarifáknak ugyanis összesen csak 9 tételből áll, a mi sok visszaélést adhat alkalmat. — A földm., ipar és keresk. minisztérium leírata, melyben a kamarát odahatásra hívja fel, hogy a folyó évben Párisban rendezendő nemzetközi munkás-kiallításban magyarországi iparos munkások részt ne vegyenek, tudomásul vétetett, a mennyiben a pécsi kamara területén ez ügyben eddiggel semmiféle mozgalom sem észlelhető, de nem is várható. — A kamarának múlt évi zárásadama 6157 forint bevétellel és 5309 forint 73 kr. kiadással helyben hagyott. — A longyeltői kereskedők által a hazaló kereskedés ellen beadott panaszos beadványa tudomásul vétetett; mert a kamara ez ügyben már az előző közléseiből intézett a magas minisztériumhoz terjedelmes felterjesztést, kérve a hazaló kereskedés mielőbbi rendezését. — A vallás és közokt. ügyi minisztériumnak azon rendelete, mely szerint a mézárós, hentes, szappanos, borbély, fodrász, kefekötő, timar, szalámikészítő, kéményseprő, süttő és kötélverő iparostanonczok az iparostanoncziskolában a rajztanítás alól felmentetnek — az illető iskolák igazgatóival közöltetni rendeltetett. — Szintén közlendő a vásártartó községek elöljáróságával a bellügyi m. kir. minisztérium által adott praecedens, mely szerint Abauj-Tornamegye vásári szabályrendeletében foglalt u. n. elővársági tilalmat helybenhagyta. — Tapasztaltván, hogy az Olaszországban megöltés végett behozott boroshordók megváltozása ellen gyakran fordulnak elő panaszok, az illető kereskedők tájékoztató közlést tétetni rendeltetett, hogy az Olaszországgal kötött kereskedelmi és vámserződés zárjegyű közönyvnek 2. §-a szerint emelt hordók csak azon esetben kezelhetők vámmentesen, ha megöltés ugyanazon vámváratlanát küldetnek ki, a melyen át behozatottak. — A dunaföldvári kereskedelmi csarnok részletesen felsorolja azon viszályokat, melyek a d.-földvári vásári forgalomban mindinkább lábra kapnak, kamara közbenjárását kéri arra nézve, hogy mindenek előtt a vásári forgalomban csak is a métermérték szerint történhessenek az adásvétel, hogy követőtök, alkuszok csak az esetben vásárolhassanak a vásárokon, ha megbízó kereskedő házaik meghatalmazását előmutatni tudják, hogy a gabona utánvévésnél a számk minden m.-máza után 2 kg.-ban számitassanak. Az első pontra nézve orvosszerű a métermértékéről szóló törvény szigorú végrehajtását fogja a kamara kérelmezni. Az alkuszokat illetőleg az a véleménye a kamarának, hogy a vásártól, kivéve a közbiztonsági és közérkölségi tekinteteket — senki sem tiltható el. Az alkuszoktól vásárlás alkalmával senki sem követhető kereskedő házaik direkt meghatalmazásának előmutatását, minthogy ez a keresk. törvény 434. §-ba is ütközik. Az azonban követelhető, hogy mindazok, kik a piacon mint alkuszok szerepelnek, az alkuzsi üzletletparhatóság igazolványtalanul bírnak, ez üzletük után adót fizessenek s ügyleteiket a keresk. törvény 534-548. §§-ban előírt módon és előszabott feltételek betartás mellett követhetik. A kamara ajánlja tehát a d.-földvári keresk. csarnoknak, hogy ez ügyben az illetékes közigazgatási hatóságnál keressen orvoslást. Stajevits János kamarai tag ez ügyből kifolyólag utalván azon viszályokra, melyek a vásári helyfoglalás, a vásári adas vévésnél általán nagyon gyakran tapasztalható csalárdaságokból, az alkuzsi követítést s egyéb viszonyok rendezettségéből származva, a vásárok tolgalmára és jelentőségére felelté káros hatással vannak — indítványozza, hogy készítsen a kamara mintául egy vásári rendtartást, melyben az ilyen visszaélések megakadályozására gondoskodva lenne. E minta aztán a kamara területén levő minden vásártartó községek elfogadása végett megküldendő. Ez indítvány egyhangul elfogadott. Végül kimondta a kamara, hogy a vásárok veszedelmes parasitáiként tekinthető és mindjobban

elszaporodó u. n. piaci alkuszok rendezettségére iránt felterjesztést intéz a miniszteriumhoz.

Különfélék.

— **Városi közgyűlés.** Pécs szab. kir. város köztörvényhatósága f. hó 29-én, hét-főn közgyűlést tart. A következő ügyek foglalkoztak többek között előfordulni: a két új országos vásár kibérítése s eldöntése annak, vajjon melyik városrészen kezdésék meg a vásár. Továbbá a gazdasági választmány ajánlatai: Jankovics Sándor deszkakereskedő a „Fehér farkas” keresma áttelében levő feltek kész megvenni négyzetölként 8 ft 10 kr-ért, azon kötelezettség mellett, hogy az árkat az ország-tól egész a temetőfalig beboltoztatja, s az építkezést egy év alatt befejezi; a mecseki kőbányát új 650 ft 50 kr. bérért 3 évre Papp István, Taplós Ferenc és Mathievics Mátyas kérszék kivenni; az utcazséprés és házi szemét kihordásának kiküldési ára 9000 ft volt, de Mathievics Mátyas csak 55°/₁₀₀ emeléssel fogadja el, tehát újabb árlejtés tüzetik ki; a követvezt vámszedésért eddig a város 21431 forint kapott, most Taplós Ferenc 18750 forint ajánl, új árlejtés tartatik; a balokányi uszoda építésére vonatkozólag is az árlejtés megtörtént. A föld és kövimes munka kiküldési ára 11522 ft 33 kr. volt, újabb Köröstyás kapta 7¹/₂^o/₁₀₀ engedménnyel; köfaragómunkát Vogl János 1689 ft 50 kr. 1¹/₂^o/₁₀₀ cserepezést Geröfi 239 ft 36 kr. 5°/₁₀₀, a bádagos munkát Hillerbrand 49 ft 15°/₁₀₀, vasgyári munkát Haberényi Pál 400 ft 15°/₁₀₀, ácsmunkát Matkovics 5077 ft 74 kr. 2°/₁₀₀, mázolásat Buday Béla 1754 ft 20 kr. 5°/₁₀₀, asztalos munkát Hoffman Károly 286 ft 42 kr. 14°/₁₀₀, a lakatos munkát Mestries Imre és Rupprecht János 1862 ft 72 kr. kiküldési ár mellett 15°/₁₀₀ engedménnyel. Az agyagesővezésre nem jelentkezett senki, ez tehát házilag lesz beszerzeve.

— **A „Dunántúli közművelődési egyesület”** f. hó 21-én (vasárnap) d. u. 3 órakor tartotta a „Nemzeti Casino” ban ideiglenes alakuló közgyűlést. A végrehajtó bizottság tagjai igen szép számmal jelentek meg. A gyűlést Kisfaludy Imre nyitotta meg s előre becsátva az ideiglenes tisztikar megválasztásának szükségességét, indítványozta, hogy elnökül Perczel Miklós, Baranyamegye főispánja választassék meg. Az indítvány általános helyesléssel találkozott, s nyomban küldöttség menesztett Perczel Miklós-hoz, mely közölte vele a gyűlés határozatát s meghívta az elnöki szék elfoglalására. Perczel hazafias hangon mondott köszöntő a bizalomért s abbeli óhájának adott kifejezést, vajha fényes siker koronázza nemzeti nagy munkáikat. Következett a tisztikar megalakítása, melynek az eredménye a következő: titkár Benyovszky Manó megyei aljegyző; jegyzők: Feiler Mihály és Várady Ferencz lapszerkesztők; pénztárnok: Szigrist Lajos pénzügyi tisztviselő. Ekkép megalakult a tisztikar, fölolvastott a titkári jelentés, az előkészítő bizottság eddigi működéséről, mely tudomásul vétetvén, következett az alapszabályok tárgyalása. Pontról pontra megvitatták a paragrafusokat s néhány lényeges, több kevésbé fontos módosítással elfogadták. Az így átdolgozott s elfogadott alapszabály a nagy s végleges alakuló közgyűlés elé fog terjesztetni. A további teendőik eszközölésére a végrehajtó bizottságból alakult 24 tagú bizottság. Ezzel tehát komolyan megindult a nagy munka. A magyarok Istenének áldása legyen rajta!

— **A paragrafusok!** A dunántúli közművelődési egyesület alakítása érdekében kiküldött végrehajtó bizottság által mult vasárnap tartott alapszabály-vitató értekezletéről szóló tudósításunk kiegészítéssel felmélitjük itt, hogy midőn arról volt szó, miszerint a községek mint az egyesület tagjai képviselők által gyakorolják tagsági jogaikat, Dr. Záray Károly ennek kibegyasitását indítványozta, a mennyiben az egy belügyminiszteri rendelettel ellenkezik. Záray állítása általános esodaközszással, kétkedéssel fogadtatott, sőt némelyek „ilyen” miniszteri rendeletnek létezését határozottan tagadták. Záray erre bejelentette, hogy kész 100 ft letenni, ha az állításában kétkedők is 100 ft letesznek fogi dásra; a vesztés fél 100 frja a dunántúli közművelődési egyesület javára essék. Azonban azok közt, kik ez emeltet rendelet létezését kétségbevetették egy sem akadt, a ki a fogadásra ráállni mert volna (hája, 100 ft sok pénz) s a kérdéses § mindazáltal felvétetett az alapszabályokba. Mi utána néztünk e rendeletnek s csakugyan ráakadtunk. 1875 évi május 2-án 1508. sz. a. adott ki a belügyminisztérium által. E rendelet — mely különben az egész egyleti ügyet szabályozza — VIII. pontjában szóról-szóra ez áll: „Részvényegyletek kivételével, községek és testületeknek, ha valamely egyletbe az alapszabályok szerint mint tagok be is lépethetnek, képviselők által gyakorolható tanácskozási és szavazási jog részükre nem engedélyeztetik.” Jó lesz tehát a kifogásolt §-t kihagyni, valamint azt is, mely ugyancsak Záray figyelmeztetése dacára felvétetett az alapszabályokba, hogy t. i. az egyesület pesztéibek Magyarország külön címere vétetik föl. Az 1883. évi XVIII. t. e. I. és III. §§-ai szerint ugyanis többek közt a „magánjellegű testületek” az ország címerét csak az esetben használ-

hatják, ha 50 ft díj fizetését mellett arra a miniszterelnöktől engedélyt nyertek. Különben a fentebb emeltet rendelet VI. pontja szerint „egyleteknek” az ország címerének használata egyáltalán nem engedtetik meg. Már most csak az a kérdés, hogy a miniszterelnök a dunántúli közművelődési egyesület „magánjellegű testületnek” vagy „egyletnek” tekinteti-e?

— **A pécsi kölcsönös segélyező-egylet** f. hó 25-én tartotta meg évi közgyűlést. A gyűlés igen népes volt. Mindenek előtt fölolvastatták az évi jelentés, melyből kiemeljük, hogy a lefolyt évben lett végre hajtv a m. é. közgyűlés ama határozata, hogy az egyesület részül saját hazafalára és egyuttal bérbeadás végett is ház építessék. Az igazgatónak elterti ugyan az eredeti tervtől, amennyiben kétemeletes ház helyett egyemeletes építetett; de ezen elterést helyes s gyakorlati okokkal indokolta. A közgyűlés jóvá hagyta ezen elterést, sőt az intézet igazgatójának, nemkülönböztve az igazgatót a csnak elismerést és köszönetet szavazott. Köszönet szavazottat Zsolnay Vilmos volt elnöknek is eddigi tevékenységéért, ki levelében adta be lemondását, okul adván saját gyárában levő nagymérvű elfoglaltságát. A lefolyt hat év osztaleka egy-egy részvény után 196 ft. Az évi jelentésből kitűnt, miszerint az intézet vezetése jó kezebe van letéve, mi bizonynyal becsütletére van ugy az intézet igazgatója, Kindl Józsefnek, mint a vele működő tisztikar- és igazgató tanácsnak. Az évi jelentést és egyéb folyó ügyek elintézését követte a felügyelő bizottság és a sorsolás útján kilepelt igazgatótanács tagjainak megválasztása. A választásban részt vett 156 tag 572 szavazattal. Megválasztottak: a felügyelő bizottságba, elnök: Schapinger Joachim, alelnök: Rath Mátyas, bizottsági tagok: Böhm C. Bödog, Tiglman Alajos, Blauhorn Mihály és Krausz Béni; az igazgató tanácsba: Hoffmann Károly, Lill János, Meiszner Imre, Preindl Mihály, Ratkovics Ferencz, Raus József, Weidinger Antal, Grünhuth Ignác; póttagokká: Dämpf Károly, Vasváry György, Novotarszky Antal, Beck Márton, Olle István és Simon János. — (Az intézet új épületéről jövő számunkban írunk.)

— **A pécsi jótékony nőegylet** f. hó 14-én tartotta évi rendes tisztújító közgyűlést. Cseh Kövér Anna elnöki megnyitót beszéde után felolvastott a titkári jelentés, melyből kiemeljük, hogy a bevételek az elmúlt évben a 4500 forint meghaladták, az alapítóké gyarapításra azonban 100 frtnál több nem fordíthatott, mert az egyesület a gyermekkerít épület létesítésére és kökerítésére — mi a város által eszközölt utca-mélyítés következtében lett szükségessé — 615 ft 40 krnyi, az egyleti helyiség nagyteremének padlózatára 397 ft 97 krnyi s a szegényház javára 500 frtnyi, összesen 1513 ft 43 krnyi rendkívüli kiadást tett, mely azonban nem az alapítókéiból, hanem az évi bevételekből fedeztetett. A költségvetési előirányzat túllépése jóváhagyott. Az év folyamán havonként átlag 50—60 szegény részestül gyámolításban, mindent beleszámítva több mint 1500 ft erejéig. A gyermekkerben 27 kised részestül ingyenes oktatásban. Ez intézet bevételeire 1491 ft 25 kr., kiadásai 2061 ft 53 kr-ra rugnak s így a hiány 570 ft 27 kr. Megemlítenéd, hogy a pécsi takarékpénztár ez intézetnek 10 ezüst forintot adományozott, hogy azok a jó magavi-eletti kicsinyek között kiosztassanak. A számadások felülvizsgálására Mendlik Ágost, Salamon József, Hinka Lászlóné és Lechner Antalné biztattak meg. A jövő évi költségvetési előirányzat 4324 ft 6 kr. bevétellel s ugyanannyi kiadással elfogadott. Szatmármegyé 2 arviz-sújtotta községeknek 25 ft, a pécsi szintársulat tagjainak segélyezésére pedig 50 ft szavazottat meg, illetőleg ez utóbbi összeg előleges kiutalványozása helybenhagyott. Következett a tisztújítás, melynek az eredménye a következő: Elnök: Cseh Kövér Anna; alelnök: Magyarai Róza; pénztáros: Vierter Emilia; gyermekkerít igazgató: Schullhof Róza; titkár: Kaufmann Nándor; választmányi tagok: Aidinger Ika, Angyal Tekla, Bartossy Berta, Benyovszky Mari, Bodó Karolin, Böhm Karolin, Bureg Anna, Czvetkovich Gyulané s Josefa, Deceva Vilmosné, Dischka Matild, Engel Adolfné, Erreth Anna és Teréz, Ferenczy Ika, Förster Adel, Friedrich Antonia, Girardi Teréz, Göbl Mari, Gutman Regina, Heidecker Anna, Haksch Emilné, Hegedűs Ottilia, Hilscher Agnes, Hoffmann Irma és Marianne, Horváth Antonia, Jobszt Jozefa, Johann Julia, Kaufmann Eleonóra és Luiza, Kindl Amalia, Kiss Eleonóra, Kissfaludy Iréné, Kósztis Teréz, Kovácsics Teréz, Krasznay Mari, Lammer Róza, Litke Berta, Makay Vilma, Maletter Ernesztin, Mendl Matild, Mendlik Teréz, Müller Albertin, Ottsoska Etelka, Pilch Antalné, Ratkovits Mari, Rónaky Terka, Schullhof Róza, Schwartz Katalin, Seeh Teréz, Simonffy Mari, Sipőcz Frida, Szaunter Erzsébet, Szontagh Hermin, Tallian Karolyne, Valentin Ottilia, Véssey Istváné, Vachauer Julia, Zeis Mari. — Végül Kaufmann Nándor indítványára Mendlik Ágost apát-plébánosnak és Moravetz Lajosnak az egyesület folytonos és buzgó gyámolításáért, ugyszint a nagy közönségnek, a helyi lapok szerkesztőinek, a betegek gyógyító orvosoknak és gyógyszerészeknek jegyzőkönyvi köszönet szavazottat.

— **Műkedvelő-előadás.** A pécsi jogakadémiai olvasó-kör pénztára javára f. hó 19-én, pénteken nagy műkedvelő-előadást rendezett, mely alkalommal Almási „Mili-mári” című 4 felvonásos népszínműve, Mezey Péter ügyes rendezése mellett került színpadra. Az előadásról a legszigorúbb kritikával is a legjobbat mondhatjuk. Nem is tekintve azt, hogy az előadott darab nehéz menett, hosszu sok személyzetből álló, eltekintve attól, hogy csak öt próba volt belőle, mégis úgy sikerült, hogy bármely elsőrendű szintársulatnak is becsütletére vált volna. A czím szerepét, Verát Tallian Jenny személyesítette, ki kedves és otthonos játékkal s csengő dalaival ugyancsak tapsokra ragadta a közönséget. Hippmann Nelly, Boronó szerepében, szépen, színpadi rottinál játszott. Dévényi Gábris (Tini) és Miller Melánic (Fini) oly csinosak és ügyesek voltak szerepükben, hogy nem tudjuk Paris almáját ki nek adjuk — tehát megfélezzük. Tallian Czili Zsuzsi szerepét kedvesen játszotta. Korcsák Oláh né Takács Henriette, a pécsi szintársulat tagja személyesítette a töle már megszokott kitűnő komikummal. A hölgyek első megjelenésük alkalmával díszes virágosokot kaptak. A férfi szerepek is jó kezeben voltak. Haksch Lajos (Jano) és Várady Ferencz (Herschel) oly komikumot fejtettek ki, melyet színházba járó közönségünk nem minden nap lát. Haksch különösen kuplival keltett nagy derűtséget. Bernáth Béla a higgadt Sajtárt, Totth Pista a kedélyes Borost ügyesen személyesítették; Rónaky Kálmán komoly és szerelmes kömvéspallér szerepét nem csak játszotta, hanem átérzte is. Klotz Lajos (Vandrak) és Závornik Elek (Jóka) jól jellemezte adták elő szerepüket. Pá p e (Désza), Tallian Andor (Seles), Csarsch Deszö (Fehér), Sostó Dénes (Sors), Richovszky Károly (rendőrbiztos) kiesi szerepüket érvényesen emelték. A korcsában mulató jószágokat is jöghallgatók játszottak. A közönség, mely zsufolásig megtöltötte a színházat, a szereplőket zajosn meg tapsolta s minden felvonás után a függöny elé hívta. A tiszta jövedelem 227 ft 37 kr. volt, melyből az olvasó körnek a felülfizetésekkel együtt 120 ft jutott, a szingazgatóknak pedig 113 ft 68 kr. — Az előadás másnap megismételtetett szintén telt ház előtt. A tiszta jövedelem 165 ft volt, mely a szintársulat tagjai között osztott szét. — Az olvasó-kör részéről kiküldött rendező bizottság nagy fáradságért találja jutalmat az elért nagy anyagi és erkölcsi haszonban!

— **Pécsi ügyvéd az angol törvényesek** előtt. Néhai herceg Batthyányi Gusztáv halála után a Batthyányi-féle hitbizomány első szülött fiára, Odúnre szállott át. Ez atyja allodialis vagyonának örökösét, bizonyos Smith Graham Anniet a londoni clamerly bíróság előtt perrel támadta meg azon állítólagos deteriorációkért, melyek édes atyjának 13 évi haszonélvezeti ideje alatt elkövetettek volna. Oly ténykörök lévén szó, melyek Magyarországon követhettek el, melyek helyessége vagy helytelensége tehát csak a magyar törvény szerint ítéltető meg, a high court of Justice igen tapintatosan azt rendelte, hogy elébe szakértők állítandók, kik a magyar törvény szelleme alkalmazása iránt véleményt adnának. — Első eset ez, hogy angol bíróság előtt magyarországi jogások jelennek meg és azt annál inkább szükségesnek tartjuk felemlíteni, mert városunkból is egy ügyvéd mint szakértő megidézve lön. — Felperes herceg Batthyányi Odún részéről Hódosy Imre bpesti ügyvéd és Szilágyi Deszö, országgyűlési képviselő, — alperes Smith Graham Annie részéről pedig dr. Králik Lajos, dr. Kunig Jenő bpesti ügyvéd és Kósztis Szilárd pécsi ügyvéd nevezettek s idéztettek meg mint szakértők. Kósztis Szilárd ügyvéd é hó 30-án a reggeli vonattal indul el Pécsről Bécsbe és midőn neki az uthoz sok szerencsét kívánunk, egyuttal óhajtjuk, hogy miniszterje a legjobb sikerrel koronáztassék, mert ezen meglátása által az egész ügyvédi kart megfeszítelve találjuk.

— **Szólómetszési előadás.** Ma (szombaton) d. u. 3 órakor a pécsi szólómetszési egyesület által felállított kísérleti szólótelep, a sziget külvárosi iskola kertjében, Deszö Miklós szólómetszési vándortanár által szólómetszési előadás fog tartatni, mely alkalommal a 8 tervbe vett művelési metszési módot fogja bemutatni.

— **Színház.** A hét elején egy perzsa bűvész produkálta magát színházunkban. A perzsa-böklér is csak annyit ér, mint a többi böklér-pókusz-mester. Mutatványai elég ügyesek, de nagy részt ismert dolgokból állottak. Legtöbbet ért volna a bűvészetbe, ha a színházba nagy közönséget tudott volna varázsolni; de biz csak olyan közepes ház nézte kölerkedését. — Tegnap (pénteken) a Mefisztó-társaság kezdte meg működését. Ezek talán jobban fel fogják kelteni a közönség érdeklődését. Bárcsak lenne egy pár tele ház, hogy szintársulatunk sanyaru helyezete némileg jobbra fordulna.

— **Lovarda.** Sidoli előnyösen ismert lovarda-igazgató „titkára” járt itt a napokban — hatósági engedélyért. Ertesztelünk szerint május hó 1-ére meg is adott az engedély. Sidoli, ki már több ízben működött társulatával városunkban s mindenkör a közönség nagy tetszésével találkozott; előre láthatólag az idén is le fogja kötni a közönség érdeklődését. Társulata mintegy hatvan tagból áll; van uegyven

jól idomított lova. Egyike a legnagyobb vándor lovar-társulatoknak.

— **Halálozás.** Özv. Schmidt Mihályné f. hó 23-án hunyt el hosszas szenvedés után életének 42-ik évében. A boldogult hült tetemei 25-ik délutén örök nyugalomra. — Béke hamvaira!

— **A Szepessy-szobor.** Tót-Keszli lelkes polgárai, az ottani derék plébános kezdeményezésére gyűjtést eszközöltek a Szepessy-szobor-alap javára. A buzgólkodásnak igen szép eredménye lett; befolyt 20 ft, mely összeget a derék plébános a központi bizottság kezeibe szolgáltatotta. A szép eszedeket nem szorul dicserő szavakra; önmagában viseli a dícséretet.

— **Sándor-nap.** Ez a nap 7 ft 60 kr jövedelmezett a „Dunántúli közművelődési egyesület” javára. Rácz-Mecsekén a körjegyzőnél ünnepelekké a Sándor-napot s az asztal-társaság gyűjtötte a 7 ft 60 kr. — Az Isten éltesse sokáig azt a Sándort, a kinek a népnajja ily jótékony volt közművelődési egyesületünkre s éljen sokáig a hazafias asztal-társaság.

— **Gyilkosság.** F. hó 20-án virradóra Miatov Nitya hg-szöllési lakost, ki rovtól előléte miatt már több évet töltött fogházban, egy árokban félig agyonverve, eszméletlen állapotban találták. Midőn magához tért, meglátta meg mondani, hogy egy baragosa, névszerint Radies Antal szintén hg-szöllési lakos támadta meg. Miatov Nitya még az nap este fel sebeibe bele v halt. — Úgy 10 óra tájban veszőlések és segély kiáltások vették fel a községek almából. Radies Antalnak háza ekkor már lángokban állott és a szomszédos nádfelépítetek is tüzet fogtak. Mire a községek megérkeztek, már négy ház a lángok martalékává vált és csak a szélcsendnek lehet köszönni, hogy az egész sor, mind náddal fedett házak el nem égtek. Egészen világos, hogy Radies Antalnak háza bosszúból gyújtott fel. A tettest a Vörösmarbrélel jövö csendőröknek meg em sikerült kinyomozni; sem Radies Antal hollétét, ki a tűz kiütése óta eltűnt. A leégett négy ház közül csak Radies Antalé nem volt biztosítva.

— **Köszönet.** A pécsi jogakadémiai olvasó-kör által f. hó 19-én rendezett műkedvelő-előadás alkalmából felülfizettek: Eckhard 2 ft 10 kr., dr. Tóth Ignác 2 ft, Erreth János 1 ft, Kremling Károly 60 kr., Szentmárton 20 kr., Prökl 11 kr. Fogadják a nemes szívű adakozók legmélyebb köszönetüket. Pécs, 18-6. március hó 20-án. A rendező bizottság: Rónaky Kálmán, Závornik Elek, Ferenczy László.

Irodalom.

— **Megjelent az „Olvasó kör”** S-ik füzeté. „A rejtelmes kéz” történeti regény Riechebor Emilől. Szerkesztő Fülöp György, Budapest.

— **Az irodalom és gyermekeink.** Az irodalom az évek hosszu során lassan észrevétlenül oly irányban fejlődött, hogy ma már odajutottunk, hogy a szülők oly munkát, vagy lapot, melyet elébe az utolsó betűig át nem olvastak, csak részletek, félve merik odadni gyermekeiknek olvasni végett. Epen ott, a hol legkevésbé várnók, oly helyekkel, oly kifejezésekkel találkozunk az olvasó, a milynek elolvasásától félve kell óvniuk gyermekeinket. A „Magyar Háziaszony” című hetilap oly gondnal van összedolgozva, hogy nemcsak mint eklekcs-nemestő olvasmányt bítrau adhatjuk leányaink kezébe, hanem abban a biztos tudatban tehetjük ezt, hogy nevezett lapból életkorukba vagy oly hasznos ismereteket is merithetnek, melyeknek egykor, mint női, háziasszonyok és családn ak hasznát fogják vehetni. A „Magyar Háziaszony”, mely a magyar gazdaszokony országos egyletnek hivatalos közlönye, megjelenik minden vasárnapon „Munka Után” című ingyenes szepirodalmi melléklettel 12—16 oldalnyi terjedelemben.

— **Az „Ország-Világ”** 12-ik (márczius 20.) száma az el lapunk már megszokott érdekes és gazdag tartalommal jelent meg. Közlemények és képek egyaránt válogatottak. A mesteri szám tartalma ez: „A jégkísásony”, Tolnai Lajos regénye; „Sülyedő hajó”, Palágyi Lajos költeménye, mely a Petőfi-társaság legutóbbi ülésén olvastottat fel; Karlovsky Berci, Párisban élő festő háziakiról; Szana Tamástól, (Karlovskyknak Balló Ede által rajzolt arczképével); „A kardos menyecske”, Szabó Enre regénye (Görölhústráccióival); „A hazugság művészetének hanyatlásáról”, Twain Mark humorizsja; „Dalok”, Sebesi Jóból; Szentgyörgyi István (arczképével és két jelműképpel) huszonöt éves színezti jutulema alkalmából; Szokolay Kornélól; továbbá: „Apró versek”, irták: Gáspár Imre, Petri Mór, Lévai Ede, Márton Endre, Kerekes József; „Térmész tudományi apróságok”, Spektatoról; „A vadról és a vadászatról”; „A hétről”, Székely Huszártól. Végül a gazdag rovatok, ezekben színi kritikák, divatlejtés stb. A képek közül kiváltké Karlovsky Berci bájos képe. „A duzzogó”, mely először az „Ország-Világ”-ban látott napvilágot, továbbá Margitay Tihamér „A bébé meséje” című rajza; „A színész vér”. Marsili szobra után stb.

Közgazdaság.

Pécs közgazdasági viszonyairól.

(Folytatás.)

A jelen valóságos helyzet elhárítása érdekében illetékes helyeken tagadhatlanul sok jó akaratú intézkedés tetetik. De az is tagadhatlan, hogy ezen intézkedések legnagyobb részével járó anyagi áldozatok az elért eredményekben nem térülnek meg. A közgazdaságunk javítására ezelő e tevékenység olya véhető, mint azon ember szorgos gondoskodása, mely csak arra irányult, hogy düldező házában divatos butorok legyenek, a butorok színe a szobák festésével harmonizáljon, szóval, egy lakásban a kellő komfort, csín, izlés legyen; arra azonban nem gondolt, hogy házának fundamentumát, falait szilárdítsa meg. A mi közgazdaságunk épületének is az alapja inogtat; ezt kell előbb megerősíteni s káros elemek beszivárgásától, behatásától megmenteni.

Első sorban zárközzék el Ausztria-Magyarországnak a nélkülözhető tengerentúli behozatal elől s a mely europai állam e

tekintetben vele nem egyedül, hasonló elbánságban részesítessék.

Ez legyen a legsürgösebb teendő, a legelső mentő segély, mely csakhamar azt eredményezze, hogy terményeink, munkánk értéke emelkedni fog s a nagy tökélet arra sorsítva lesznek, hogy belföldi termelésnek legyenek hathatós tényezői. S mint-hogy Ausztria-Magyarország minden szükségletét maga képes fedezni s minthogy egyes kiváltságoknak az összesség rovására való gazdagítása nem lehet az állam célja: a gazdasági védekezésben, elzárkózásban addig kell menni míg Ausztria-Magyarországot a legszigorúbb védvám kinnálalai vendéki körül; mert csak ez úton juthatunk oda, hogy mindenkinek jut életentartó munka- és tevékenységi kör, hogy a vagyonszerzés általános, kiegyenlített, s ennek folytán az államot ahhoz híven ragaszkodó jómódú, szelíd erkölcsű, hatalmas polgárság fogja lakni.

Átérve Pécs szab. kir. város termelési viszonyaira, első sorban az aratás eredményéről kell megemlékezni. A mezőgazdasági termények tekintetében — a lühet, hogy ezen egyesülés a termelők érdekeire is kedvező kihatással lesz.

Baranyamegyének 44,891 kat. holdnyi szőlő területén termelt a hivatalos felvétel szerint 464,728 hekt. mélyedő nagyobb termést az országban csak Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye mutat fel. Baranyában átlag egy holdon termelt 10,93 hekt. Baranyának 1885. évi bortermése tehát hectoliterenként 13 frt ár mellett 6,041,464 frt értékű volt. A múlt évi összes mezőgazdasági termék értéke Baranyában tehát 15 millió frtnál nagyobb volt.

A bor arviszonyai az év folyamánabn eléggé kedvezően alakultak. Az u. n. kereskedelmi borok ára 10—18 krig hullámzott. A szőlőt után nyomban élénk kereslet mutatkozott, különösen vörös borok után, melyekből ma már alig van számba vehető készlet. Az 1885. évi kitűnően sikerült vörös borok pécsi borkereskedők által összegyűjtve a tél folyamánabn mind eladásra kerültek. Még eddig nem volt esztendő, melyben az árú iránt itt akkora kereslet volt volna mint ez évben. Az osztrák tartománybeli rendes vevőink mellett francia, olasz és svájci kereskedők élénk versenyszében voltak egymással. Még a siller bor is jó áron kelt. — Gepine francia borkereskedő két egymaga 6700 hektoliter vörös bort vasárolt pécsi kereskedőtől. Legjelentesebb vevőink a francziák voltak, a kik nem is titkolják, hogy az itt vasárolt borok kellő palackozás után mint francia borok a világ minden részébe vitetnek.

Örömmel konstatálható, hogy a külföldi vevők újabb idők óta mindjobban keresik fel a pécsi piacot, melynek jelentőségét a termék bősége, jó minősége, számos kereskedő s ezek nagy készletei mellett a budapest-pécsi-pécs barsi és déli vasút által a borküldemények után tavaly engedélyezett mérsékelt szállítási tarifa is emeli. Igen kívánatos volna, ha első sorban a baranyamegyei gazdasági egyesület odabátna, hogy szőlősgazdáink mindinkább a vörös bor termelésére térjenek át, mert annak, mind kiviteli czikknek mindig élénkebb kelete lesz.

A pécsi vasúti állomásról 1885. jan. 1-től decz. 31-ig összesen 48350 m. mázsa bor vitetett ki, mi 14 frt átlag árral számlítva 676900 frt értéket képvisel.

A phylloxera tavaly sem mutatkozott sehol Baranyában. A gyümölcs termés tavaly kitűnően sikerült, minden jól és bőven termést s a termés még sem elégtette ki a szükségletet, a mi abból tűnik ki, hogy Pécsre 1885. januártól az év végeig a vasuton 2700 m. m. stájer alma importáltatott, mely itt kilogramonként átlag 10 krt árú adatik el. Ez import nagysága úgy vélem eléggé szól a mellett, hogy gyümölcsészetünk mihamarabb s minél nagyobb mérvben fejlesztessék.

A mezőgazdaság körül alkalmazott munkások napi bére ez évben is jókora magas volt. A férfi napszámos ellátással 60—70 krt, ellátás nélkül 90 krt — 1 frt, a női napszámos ellátással 25—30 krt, ellátás nélkül 40—60 krt kapott. Az igás napszám 2 fogatnál 2 frt 50 krtól egész 4 frt volt.

Az állattenyésztés Pécssett a város szűk határa következtében csekély jelentőséggel bír. Minthogy 500 tehén tartatik Pécssett tejtermelés czéljából.

Daczára, hogy az itt termelt tejen kívül egyes kisgazdák és 5 uradalom részéről importáltatik tej Pécsre, tejszükségletünk mi gis alig van fedezve. S hozzá a tej minősége, ara s az ellátás rendezettség sok kívánni valót hagy fen. Ily körülmények közt nagyon kívánatos s bizonyos jövedelmező is lenne egy tejszövetkezet s ennek alapján egy jól berendezett és kellően ellenőrzött tejcsarnok szervezése. Én ez iránt már több birtokossal értekeztem, kik a szövetkezetbe lépni hajlandók lennének, mert a csarnoktíjban jobban és kevesebb veszéllyel értékesíthetnék tejüket. Az általam megindított mozgalom azon akadt meg, hogy még eddig nem sikerült egy olyan megbízható, szakértő egyént találni, kire a szervezési munkákat anyagi részét s majdan a tejcsarnok kezelését bízni lehetne. Ez ügyet azonban nem fogom eljeleni.

(Vége köv.)

A gyümölcs- és kertész-kedvelők figyelmébe.

Legkevesbé óhajtok reklámot csinálni az alább irandókra nézve, mert az intézet a legelső gyümölcsészetét éppen nincs reá szorulva, megbízva sem vagyok; de tudva azt, hogy a gyümölcsészet egy annyira felkarolt gazdasági ág s tudva azt, hogy vajmi kevés a hiteles ojtványok beszerzési forrása, azért az alábbiakra a t. gyümölcs-kedvelők figyelmét felhívni meggyőződés-szerű kötelességemnek tartom s egyszerű-mind a fajok azonoságáért, úgy az ojtványok és egyébek hitelteliségeért, szépségeért teljes felelősséget válllok, ismerve az ottani fajokat és legpedánsan eljárását.

A kolozs-monostori gazd. tanintézet (Erdély, u. p. Kolozsvár) igazgatósága előléges befizetés mellett a következő alma-ojtványokat árusítja ez évben, a 40-k; első osztály 50 kr.

Piros asztrakáni, virginiai róza alma, piros grawensteini, Cludius őszi almája, danczigi bords, muskotály renet, angol arany téli pormen, ananasz renet, Parker pepinje, kanadai renet, londoni pepin, Bauman renetje, Batul, Pónyik, nemes szerszika.

A jelzett 15 faj a bpesti országos kiállítás tartama alatt tartott gyümölcsészet-i kongresszus által vidékünkre ajánlott faj, melyeket a legjobb lélekkel ajánlhatom, a többi ott meglevő jeles fajt nem említve.* Megjegyzem, hogy legkevesebb 4—5 öl tavolra ültetendők, a lyukak legkevesebb 1 méter mélyek és oly szélesek legyenek, mi előbb kiasva; mélyebben ültetni, mint a hogy voltak, nem szabad, mert akkor csak fát nevel a gyümölcsfa; az ojtványok mind vad alanyra vannak ojtva; az alma hlvösebb, agyagosabb talajt kedvel inkább; legajánlatosabbak a színes almák, mert a roncsolódás nem látszik annyira, de meg tetszősebbek, piacosak; a túlnagy gyümölcsöket az itt gyakori nagy szél leveri erős előtt.

Van továbbá ott a legjobb fajú magyarorkból 15 féle, melyekből egy darab 15 kr.

Van számtalan fajú diszfa és diszcserje, füz-dugvány 90-féle; a 100 burgonyafajból kiemelem a Champion-burgonyát, mely a burgonyabetegségeknek ellenálló; a burgonyából 10 kilo 50 kr; 50 kilo 2 frt 50 kr.

Jeles burgonyák még: korai rózsaburgonya, korai Kallas, Villard, hópehely, Richter hórósája. Még megjegyezni való, hogy ott mindezekből a készlet évről-évre elogy s azért a megrendelés mielőbb teendő.

A kik meg a diszfák és cserjék neveit óhajtkák részletesen, szívesen szolgálok, a nevezett intézet is megküldi az árjegyzéket.

Dezso Miklós.

Borkőnek kiválasztása a szeszfőzésre használt törköly és seprőből.

A szőlő mellékterményeinek, törköly és seprőnek okserül kihasználása nálunk úgyszólván még alig ismeretes s ennél fogva sajnós, évente igen sok értékes anyag, nemzetgazdasági vagyon megy veszendőbe. — Szoktak ugyan nálunk is seprőből és törkölyből szeszt főzni, azonban primitív készleteinkkel a tüzelő anyag folytonos drágulása és az aránylag magas szeszadó mellett ez már oly csekély hasznat nyújt a gazdának, hogy a miatt ezen kis iparral napról-napra kevesebben foglalkoznak.

Eltekintve attól, hogy a szeszfőzés czélyszerűbb készletekkel sokkal jövedelmesebb lenne tehető, a már kifőzött törkölyt és seprőt nálunk épen nem szokták kihasználni, hanem azt egyszerűen elpusztulni hagyják, vagy a trágyadombra vetik. Már pedig ha meggondoljuk, a törkölyben 3—6% a folyó seprőben 5—6, sőt 9—10% a kiperéselt seprő lepenyben 20—24% borkő foglaltatik** s ha ehhez az ezekből nyerhető nyers borkő árát figyelembe vesszük (100 k. nyers borkő ára 60—70 frt közt változik), e téreni elmaradottságunk, melynél fogva ezen nemzetgazdasági vagyont elpusztulni hagyjuk, könnyen belátható; mert ennek okserül felhasználásával nemcsak a szeszadót és szeszfőzés költségeit fedezhetnénk, hanem idővel még egy kis tökét is alapíthatnánk.

Megfontolva mindezeket, én már 1874-ben külföldön tartózkodásom alkalmával különös gondot és figyelmet fordítottam az ottani szeszfőzés eljárásának tanulmányozására s tett tapasztalatokat ugyanakkor a nagyméltóság földmívelési miniszterünknak benyújtott jelentéseimbe foglaltam s ugyanazt a „Földmívelési Érdekeink“ hasábjain a nyilvánosság terére is hoztam. — Ezen tapasztalataimból kifolyólag a törköly és seprőből borkőnyerést a következőkbe foglalhatom össze.

* Addig is, mi kertészeti egyetlünk kertjébe az ajánlott fajokat magunk is nagydan ojt-hatjuk.

** Rajnamelléki szőlők k. b. 60 hlít, törköly után számítanak egy mázsa nyers borkővet.

I. Törkölyből borkőnyerés.

Mielőtt tárgyam tüzetes leírására tér-nék, meg kell jegyeznem, hogy a borkőnyerés használnak csak úgy leend eszköz-zölhető, ha az ahoz megkívántató czél-szerű berendezési szeszfőző-készlettel és egyéb alkalmas eszközökkel rendelkezünk; mert különben az igen sok munka, idő, pénz és anyag pazarlással járand, ami az ebből származható hasznót tetemesen leszál-tandja. Nem lévén ugyan feladatam a szeszfőző készletek ismertetése, mindazonáltal jónak látom azok egyes, a borkőnyeréshez is igen czélrányos, mondhatnám elengedhetlen kellőkre rámutatni. Nevezetesen igen czél-szerű, sőt szükséges, hogy a párlóüst moslék-levezető-csappal legyen ellátva, hogy ezen át az oldott borkövet tartalmazó moslék, anyalogk könnyen le lehessen bocsátani. Továbbá az üstnek úgy kell készítenie, hogy belőle a leegyetett törköly pár perc alatt kiüríthető s ismét megtölthető legyen. Ezen czél vagy azáltal éretik el, hogy az üst oldalán egy buvolyuk hagyatik s azon át a törköly mankók segítségével eltávolítatik, vagy még gyorsabban így, ha az üst tengelyen függőleg helyeztetik el, midőn is a kiegészített törköly az üst tengely körüli forgatása által egy pillanat alatt kibuktat-ható leend. Ezen utóbbi berendezés azon-ban csak gőzkészülékeknel alkalmazható. — Az üst lehet nyílt tűz vagy gőzkészülék, utóbbi előbbinél jóval kevesebb tüzelő anyag szükséges. 2. E hőmérsék, illetve a párlás szabályozása sokkal könnyebb, 3. A párlandó anyag odaégése, gyakori megközmódása teljesen mellőzve van s ezzel finomabb, simább, értékesebb pálinka nyerhető. 4. Kezelése és felügyelete sokkal könnyebb. 5. Műtán a párlandó anyag megégésnek kitéve nincsen, azért a körül-ményhez képest csak igen kevés vízre van szüksége, a minék ismét részint a hő ki-használására, részint pedig a borkőnek kijegeztetésére van előnyös befolyása.*

A berendezés további tárgyait képezik az ugynevezett jegőztető hordók. Ezek lehetnek víz tartó ócska 2—3 hect. hordók; ilyen az üst nagyságához mért, n. 3—4 szükségeltetik. Ezen hordók előkészítése és felszerelése abban áll, hogy felső fele-külk kivételük, alsó részükön a fenékhöz közel csaplyuk turatik s abba facsap helyeztetik. Ezen hordók a pálinkafőzésben az üsthöz lehetőleg közel ászokra állítat-nak s beléjük a hordókban keresztbe tett karókra majdnem a fenékgig érő szalma-fonatok helyeztetnek, vagy pedig — a mi még czél-szerűbb — egy a hordót főt faabroncs keretű spargá-hálóra kötött ez-ukor spargák (lehetőleg sűrűn) lógattatnak, melyekre a hordókba töltendő anyalugból az oldott borkő kezdetben vékonyabb, későbbben mindinkább vastagodó rétegekben reá fog, mint a sárgacukor jegeződné. Ezen kötelekkel segélyével a borkő könnyen kiszedhető s megszáritható leend. Ha mindezt így előkészítettük, hozzáfog-hatunk a borkőnyeréshez.

(Folyt. köv.)

Gabona-árjegyzék.

Pécs sz. kir. városában 1886. évi márczius hó 20-án tartott heti vásártól.

Buzza) jó	8 frt 20
) közepes	8 — —
) legalábbvaló	7 — 80
Készre) jó	6 — 40
) közép	6 — 20
) legalábbvaló	— — —
Rózsa) jó	6 — 20
) közepes	6 — —
) legalábbvaló	— — —
Árpa) jó	6 — 60
) közepes	6 — 40
) legalábbvaló	— — —
Zab) jó	6 — 50
) közepes	6 — 30
) legalábbvaló	— — —
Kukoricza) jó	5 — 50
) közepes	5 — 40
) legalábbvaló	— — —
Széna) jó	4 — 40
Széna) közép	2 — 40
Széna) legalábbvaló	2 — 10

Nyílt-tér.*

Felszólalás.

A „Pécs“ 10. számában „Hü erőlködés“ cím alatt a házi sertés hizlalási tilalom megváltoztatása iránti folyamodványunknak figyelmen kívül hagyását reményli avagy tanácsolja a városi tanácsnak mondván, hogy a miért folyamodunk — Istennek hála — meghaladott állapot. Mi ellenben egy városban egy városrészt polgárai s tulajdonosainak jogos kívánalmait sohasem tartjuk meghaladott állapontnak, hanem ellenkezőleg minden rendszabályt a körülmények követelményeinek alkalmazandónak és megváltoztatandónak tartjuk. A siklósi külváros — bár külön kerület nem képez, mindazonáltal külváros-rész, s a budai és szigetesi külvárosok-nak megengedett a sertés-tartás; ha részére is kéri ezt jogosan teszi, mert beépítése ritkább s majd minden házi telek a szabadra nyíló tér, tehát a cizkiben említett közegészségi szabályrendelet szigorú végrehajtása által a nagy közönségre há-

* Nyílt tűz készülékeknel 1 hl. törkölyre 20—30 liter vizet, 1 hliter vastag seprőre ugyan-annyi vizet kell venni. — Egy hl. anyalugban 6—7 szás gramm borkő is oldva marad.

** Ezen rovat alatt megjelentek nem válnak felelőséget a szerkesztőség.

mulandó haszon megcsontítása nélkül előbb megengedhető egy kevesebb vagy több főből álló családnak 1—4 darab sertés házi hizlalása, mintsem közegészségi rendszabály és akadály nélkül megengedtetik, hogy egy szük udvarban a nyári hónapokat sem kivéve, husz bizonyára egészségtelen büzt terjesztő lúd hizlalatik sőt mi több, valamelyeg egyesekek, a rendszabály ellenére is tartanak sertéseket udvaraikon s nem is egy-kettőt, de százakat. A hatóság akár tudja, akár nem, mindenesetre rendellenes dolog. S ha a közegészségről van szó, akkor első sorban a negyedévek összegyűlemlentet szemetet, trágyát kellene egyik-egyik siklósi-utczai lakásból eltávolítani. Úgy bizon! Reméljük, hogy a város tanácsa bőlebb és igazságosabb mint a „hü erőlködés“ czikkirója és az egyesekek kárát csak ott hagyja tekintet nélkül a hol az elkerülhetlen.

A folyamodók.

V á l a s z .

A „Fünfkirchner Zeitung“ csütörtöki számában „Aeusserrung des Publikums“ rovat alatt megjelent közleményre válaszólag van szerencsém kijelenteni, hogy csakugyan igaz, miszerint színházi jegyek árusítottak a rendes áron alul. Magam is kínálom egy néhány ismerős színház-látogatónak, de csak a bérleti áron. Ugyanis a szingagató bizonyos összeggel tartozik nekem, s ezen tartozás részlete fejében jegyeket adott, hogy azokat értékesíthessem, így a hogy tudom. Az is igaz, hogy egyik kis fiom 1 frtért kínál egy páholy-jegyet, ezt azonban tudomom kívül tette. Egy uri ember adta neki a jegyet, azt mondván neki, hogy menjen vele a színházba. A mi pedig a gyanusítást illeti, hogy ez talán visszaélés s az igazgató tudtán kívül történik: visszautasítom, mert igenis az igazgatónak van az általam eszközölt jegyárusításról tudomása.

Pécs, 1885. márcz. 27.

Dömmelné.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint „Temetkezési Vállalat“-nak vezetése f. é. május hó 1-től fogva **Wrantsch György** urat sikerült megnyernünk, kien a „Kezelyet“ temetkezési intézetnél 9 éven keresztül mint rendező és könyvvezető működött s a ki készséges szolgálata és ritka tapintata által a n. é. közönség elismerését kiérdemelte.

Azon reményben, hogy ezen változás által nemcsak üzletünk fog jelentékenyen emelkedni, hanem a n. é. közönség kívánalmait is a legpontosabban és legmegfelelőbben fognak teljesíteni, szíves pártfogást kérnek

kiváló tisztelettel

A „Temetkezési Vállalat“

kis-ter 6. szám, Tallian-féle házban, Pécssett.

Egy francia nő

a városban vagy vidéken

a franczianyelv tanítására

állandó alkalmazást keres. Bővebb értesítést e lap kiadóhivatalában.

121. sz. (2—2)

NAGY FERENCZ,

laptulajnos.

KIS JÓZSEF, VÁRADY FERENCZ
felelős szerkesztő. főmunkatárs.

Hirdetések.

20563

1885

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Baranyamegye gyámpénztára végrehajthatónak Drescher András szárazsi lakós végrehajtható szedevedő elleni 102 frt s járuléka iránti végrehajtási ügyében a szárazsi 15 sz. tjkvben I. alatt felvett 12. számú ház, udvara és kerte, egy 1/2 telekre aránylagos erdösi legelő illetőséggel az árverést 1549 forintban ezennel megállapított kiáltási árban elrendelte, hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886-ik évi április hó 13-ik napján d. e. 1/2 órákor Szárazsón a községi bírói lakban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áról is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%^o-át, vagyis 154 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfoylammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóságnak 1886. évi január hó 15-án tartott üléséből. Kiadta:

Dr. Ballus Zs.

186. sz. (1—1)

kir. törvényszéki. jegyző.

Faiskola - tulajdonosokhoz!

Vételre kerestetnek

3—4 éves nyárfák.

Levélbeli ajánlatok a gödre-szent-mártoni uradalom felügyelőségéhez intézendők.

100. sz. (3—3)

Ház eladás.

Szigetváron

Gotzi János-féle ház,

mely, közel a központban fekszik, s jelenleg

1100 frt évi házbért

hoz igen jutányos áron s kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Drescher Lajos

115. (3—2)

Saján, bács megye.

Ház eladó!

Pécssett, szigeti külváros Árpád-utca 53. számú

több lakás és

gyümölcsös kertből

álló ház, szabad kézből eladó.

102. (10—3)

23542

szám.

1885.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Múler Mihály magyar-peterdi lakós végrehajthatónak Lovász István nős (Markovits Katalinnal) végrehajtható szvedvő elleni 13 frt tökéketelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén lévő a M. Peterd községben fekvő a m.-peterdi 4. sz. telekjkönyvben felvett I. a. 4. sz. házának, 1/2 teleknek Lovász István (nős Markovits Katalinnal) illető felére 1104 frt, az 1517. szsz. szőlőnek ugyanazt illető felére 124 frt, az 1573 szsz. szőlőnek ugyanazt illető felére 172 frt, az 1851. szsz. fekvőségnek ugyanazt illető felére 152 frtban ezennel megállapított kiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi április hó 12-ik napján délelőtt 9 órákor Magyar-Peterd községi bírói lakban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%^o-át, vagyis 110 frt 40 krt, 12 frt 40 krt, 17 frt 20 krt és 15 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfoylammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóságnak 1881. évi január hó 8-án tartott üléséből. Kiadta:

Gálovits Arthur,

122. sz. (1—1)

kir. törvényszéki jegyző.

Pécsi vizgyógyintézet.

A hidegvizkúrák, massage és villamos fürdők április 1-én kezdődnek.

Értekezhetni széchenyitér 3. sz. a. naponta 11—3-ig.

Dr. Loewy Lipót,

132. (3—1)

rendelő orvos.

Nagy-Pal községben

a korcsma, regale joggal

együtt eladó, esetleg

bérbeadandó.

Bővebb értesítés kapható Goócs Antal joghallgatónál, Deák-utca 2. szám alatt.

131. (3—1)

A nagyfőrián utczában levő 5. számú

házamat

és a tettyei dülőben levő

szőlőmet

eladom.

Kramberger Ödön,

telekknönyvvezető Dardán.

bor és sörmérésési jog

korcsmaházzal, mézszárszék és vágóhíddal, téres udvar- koccszin és istállókkal, nagy házi kerttel

1887. január 1-től

kezdve bérbeadó. — Bővebb értesítést ad Pécsent

Grün Ignác Teréz-utca 13. szám,

Krausz Béni Irgalmas-utca 16. szám.

Ugyanitt értesítés szerezhető a

Magyar-Üröghi községi bor és sör-mérésési jog

bérletére nézve is, mely korcsmaházzal és egy darab szőlővel együtt

1886. október 1-től

kezdve fog bérbeadni.

108. (3-3)

A „Pécsi kölcsönös segélyző egyesület“ üzlet-helyiség váltóztatása.

A pécsi segélyző egyesület Igazgatósága által a nagyérdemű közönség ezzel értesítetik, mikép

az egyesület üzleti helyisége

follyó évi márczius hó 29-től kezdve az egyesület új házába — Király- és Mór-utca sarkán — tétetik át. Minél fogva e naptól kezdve az egyesület érdeklő minden ügyek azon új helyiségben fognak elfogadtatni és elintéztetni.

Kelt Pécsent, 1886. évi márczius 22-én tartott igazgatósági üléséből.

Kindl József,

igazgató.

125. sz. (1-1)

Húzás már jövő Hónapban

Kincsem 1 Sorsjegy 11 csak 10ft

Főnyeremény középpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. || 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egyesület sorsjegy-irodája: Budapest, váci-utca 6. sz.

Ház eladó!

Pécsent, belváros József-utca 40-ik számú ház szabad kézből eladó. Értekezhetni ugyanott. 128. sz. (0-1)

NODERER C. F.

posztó kereskedése

a „Magyar primáshoz“

Bécsben, I., Freisingergasse 2,

az Assicurazioni Generali épületben,

ajánlja, az 1886-ik évi

tavaszi és nyári évadra

legnagyobb választékú nadrag-, kabát- és öltönyök-kelméit urak részére, bármely minőségben, a legolcsóbb szabott ártól (bel- és külföldi gyártmány); továbbá: kosztám-, köppen-, és zekeszövetek, női részére daruzóposztó, női posztó, cheviot és kammfonalból stb.

Minták vagy mintakártya kívánatra ingyen s bérmentve. — Megrendelések utánvév. 101.3-3 tellel eszközöltetnek.

A karlsbadi ásványvizekből nyert forrás-termékek segítségével készítve, tehát ezek minden hatályos anyagot tartalmaznak és minden gyógyító tulajdonait különös érvényre juttatják.

Étvágyat gerjeszt. (gyomorhajban Használata kellemes, emésztést előmozdít. (szervenők) Hatása biztos. Vade-mecuma)

felülmulhatlan hashajtó szer,

kivételre, gyors és biztos hatással.

Kellemes, olesó, kényelmes.

Egészséges! tehát üditő!

minden esikarólag működő hajtszer pilulánál stb. előnyben részesítendő. Orvo-ítalg ajánlja gyomor-, bél-, máj-, vese- és hólyag-bajoknál.

Elismert és sokat keresett háziszser.

Emésztési gyengeség vagy háborgatott emésztésnél, étvágyhiány, uló életmód által előidézett gyomor és bél atonia, nyálkáság és evés utáni rosszullet, kellemetlen felbőgés, felfúvadás, gyomorhív, gyomorfájdalom, — nyomás vagy görcs, — vértóvulás, főtájás, szédülés, migraine, vérrekedés, aranyér, — rendetlen székelés és makacs székrekedésnél. Approbált szer kövérég ellen.

Valódi csak akkor, ha minden adagon a végjegy Lippmann kezevonása látható.

Kapható eredeti dobozoként 12 pár 2 ft 5 kr., egyes párok 20 kr-ával,

minden bel- és külföldi gyógyszerertárban

2 ft 5 kr. beküldése mellett egy eredeti doboz bérmentve küldetik. 1 doboznál kevesebb nem küldetik.

Központi szétküldés: Lippmann gyógyszerertára Karlsbadban.

Raktár Pécsent: Balázs, Kovács és Sipőcz urak gyógyszerertárban. 120. (10-2)

Szóló eladó!

Pécsent, Fribeiszi völgyben 1295 □ öl nagyságú szőlő, présház, pincez, hordók, szoba-butor és mindenféle eszközök, szabad kézből eladó. Bővebbet petrezselem-utca 48. sz. alatt lakó tulajdonosnál.

124. sz. (3-1)

Dr. Popp-féle

illatos-orvosi

növény-szappan

vegyésszileg elemezett és sok európai hírneves gyógyszerész és orvos által a bőrre nézve mint legszilárdabb és legjobbnak elismertett, 18 év óta használatba vétetett a sör, kúteg, májfolt, atka, pörrens, tisztátalan arczbőr és kelések ellen. Ára 30 kr.

Dr. Popp J. G. urnak, Bécsben I. ker. Bognergasse 2.

Mintán egy kellősemtől 6 év alatt 4 orvos kezelése daczára sem szabadulhattam, az ön növény-szappan használatában kerestem menekülést mely sikerült is, és ezért nem vagyok képes eléggé hálás lenni.

Egyenesen önhöz folyamodok, mert az ön kedvelt sötétszürke szappanomat önnél reményilem kapni, minthogy a gyógyszerertárakban többfelét kaptam, melyek szintny vanak csomagolva mint az öné, de azt hiszem, hogy azok hamisak.

Mellékelte összegért kérem önt, az ön gyógyhatású növény-szappanából küldeni. Teljes tiszteltettel Franz Amália, Prerau (Morvaország).

Kapható: Pécsent: Balázs G., Sipőcz István, Kovács M. gyógyszerertáraknál, Zách K., Alt. és Böhm, Pollák Soma, Fischer E., Obetkó K. nál — Bonyhádon: Kramolin gyógyszerertáránál — Baján: Pollermann, Progor és Sárkány, Nagy A. gyógyszerertáraknál, Michalech, Herzfeld fia kereskedésében. — Barcsán: Kohut gyógyszer. — Högyszen: Tausz Jánosnál, Téry Imre gyógyszer. — Kaposváron: Babosay g. szent. — Mórban: Szandory, Cs. lincz V. Prossner M. gyógyszer. — Mátyásfalván: Szék G. gyógyszer. — Szegvárdon: Szandory és Ungor D. gyógyszer. — Siklóson: Szalay Ant. és Petrácz S. gyógyszer. — Szigetváron: Salamon Gyula, Vity A. gyógyszer. — Tolnában: Biray, Fichtl S. gyógyszer. — Zambórtán: Gallo P., Sauerborn K. gyógyszer. és Fajziana keresk. — Verőcén: Bész I. gyógyszer. Villányon: Csato N. gyógyszer. — Bátaszéken: Pösch L. gyógyszer. — Székesváron: Somogyi M. gyógyszer. — M. Boly: Erődy L. gyógyszer. — Babocsán: Illias A. gyógyszer. — Pécsvárodon: Dvoroky Béla gyógyszer. — Szent-Lőrinczen: Szilágyi G. gyógyszer. — Órádon: Czingilli Sándor gyógyszer. — Harkányban: Szalay A. gyógyszer. 60. sz. (0-4)

Daubitz gyomorkeserny

1861 óta kipróbált és jónak bizonyult, valódi kapható Grünbaum Albertnél, Irgalmas-utca 2 sz. 326. (24-24)

Előfizetési fölhívás

„Veréb Jankó“

pécsi képes éleztlapra.

VERÉB JANKÓ

második évfolyamának második negyedébe lép, s mint eddig, úgy ezután is

gazdag tartalommal

és diszes kiállításban jelenik meg.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Negyed évre 1 frt 50 kr. Félévre 3 frt.

Az előfizetéseket, legelőszörűben postautalvánnyal, a kiadóhivatálba küldendők: Pécs, János-utca 8-ik szám.

A resolvirszappan

feltalálva és sajátkezűleg készítve

PICHLER FERENCZ-től

cs. k. fő-állatorvos az osztrák-magyar hadseregben

kitűnőnek bizonyult

lovak és marhák

bármiféle külső sérülésnél.

Immediten kitűnő elismerő bizonyítványok és köszönetnyilvánításokkal, állatorvosok, gazdasági egyesületek intézetek, számos földbirtokosok stb. által. — Kapható: Budapest: Török József gyógyszerertáránál. Pécsent: Kovács Mihály gyógyszerertáránál. 112. (10-2)

Alolirott intézet bátorodik ezzel a n t. közönségnek tudomá-ára hozni, hogy az üzlet vezetésével és a halottak eltakarításának rendezésével, f. é. márczius hó 21-től kezdve

GINDL ALAJOS ur

bizatot meg, és az eddig kezelő

WRANITSCH GYÖRGY ur

ezen állásától felmentetett.

Tisztelettel

A „Kegyelet“

temetkezési intézet.

Tulajdonosok:

Hoffmann Károly,
Hartl Ferencz,
Kindl Ferencz,

Edhoffer Ferencz,
Szigrist János,
Lauber Rezső.

Temetkezései jelentéseket nevezett tulajdonosok is elfogadjak. 129. (3-1)

Eladás.

Pécsent a szigeti országút 18. számú ház, számos mellékhelyiséggel, nagy pincezével és mintegy 800 □ ölnyi udvarral;

Felső makárban 2 hold 103 □ öl szőlő présházzal; Ugyanott 2 hold 585 □ öl szőlő présházzal mély pincezével;

Szigeti városi mezőszélen 1500 □ öl kert, pajtával; az ispota alján 2 hold 532 □ öl rét; a vasuti állomás alatt 4 hold 53 □ öl rét; a makár alján 2 hold szántóföld; a déli meyerben 4 hold szántóföld szabad kézből eladó.

Értekezhetni alolirotnál Nagyflórián utca 24. sz.

Dobszay István.

Ezüst folyadékokban

Keretek, fa-, érc-, porcellán- és üvegtárgyak megáramnyozásához és kijávitásához: mindenféle ércz-tárgyak megáramnyozásához. A megáramnyozást vagy megáramnyozást a tárgyaknak bárki igen könnyen tehető. 1 pálcának, arany vagy ezüst, Ára 1 frt. — Készítve beküldés vagy utánvét mellett. Kapható: Leopold Ep-teim in Brinn országánál. 55. sz. (10-8)

Arany folyadékokban

„MARGIT“

gyógyforrás,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult különösen **tüdőbántalmaknál** a hol a szabadszénsav csekélyebb jelenléte megövi a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkotórészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszénsavtartalmában erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichenbergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetekben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán**, a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapest: **Dr. Korányi, Dr. Gebhárdt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kötly, Dr. Barbás;** Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Duschek** stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgy-szervek** általános hurutos bántalmainál.

Borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos foraktár **Édeskuty L.** m. k. udvari ásványvizzállítóház Budapest.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben,